

Wstępne informacje o wynikach egzaminu gimnazjalnego w 2017 r.

Województwo wielkopolskie

Egzamin gimnazjalny został przeprowadzony od 19 do 21 kwietnia 2017 r. Uczniowie, którzy z przyczyn losowych lub zdrowotnych nie przystąpili do niego w powyższym terminie, napisali egzamin 1, 2 i 5 czerwca 2017 r.¹

Egzamin gimnazjalny składał się z trzech części. W części pierwszej – humanistycznej – gimnazjaliści rozwiązywali zadania z historii i wiedzy o społeczeństwie oraz z języka polskiego (w dwóch odrębnych arkuszach), a w części drugiej – matematyczno-przyrodniczej – zadania z przedmiotów przyrodniczych: biologii, chemii, fizyki i geografii oraz z matematyki (również w dwóch odrębnych arkuszach). W trzeciej części egzaminu uczniowie rozwiązywali zadania z wybranego języka obcego nowożytnego albo tylko na poziomie podstawowym, albo na poziomie podstawowym i rozszerzonym.

Na podstawie wyników tegorocznego egzaminu można stwierdzić, że łatwe dla uczniów było zadanie z języka polskiego, za pomocą którego sprawdzano umiejętność odbioru tekstu kultury i wykorzystania zawartych w nim informacji (por. tutaj). Większość gimnazjalistów poprawnie rozwiązała zadanie z wiedzy o społeczeństwie, za pomocą którego sprawdzano umiejętność wykorzystania i tworzenia informacji (por. tutaj). Z matematyki uczniowie na wysokim poziomie opanowali umiejętność opisywania za pomocą wyrażeń algebraicznych związków między różnymi wielkościami (por. tutaj), a z geografii umiejętność odczytywania danych z tabeli (por. tutaj). Gimnazjaliści przystępujący do egzaminu z języka angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego, hiszpańskiego oraz włoskiego na poziomie podstawowym na najwyższym poziomie rozwiązali zadania z zakresu rozumienia ze słuchu (por. tutaj). Dla uczniów przystępujących do egzaminu z języka francuskiego najłatwiejsze były zadania sprawdzające znajomość funkcji językowych. Na poziomie rozszerzonym uczniowie przystępujący do egzaminu z języka angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego oraz hiszpańskiego najwyższe średnie wyniki uzyskali za zadania sprawdzające rozumienie tekstów pisanych (por. tutaj), a w przypadku języka francuskiego – za zadanie sprawdzające umiejętność tworzenia wypowiedzi pisemnej (por. tutaj).

Na podstawie wyników tegorocznego egzaminu można wskazać również umiejętności, które gimnazjaliści opanowali na najniższym poziomie. W części humanistycznej z języka polskiego trudne dla uczniów było między innymi zadanie, za pomocą którego sprawdzano umiejętność funkcjonalnego wykorzystania wiadomości z zakresu świadomości językowej (por. tutaj), a z historii i wiedzy o społeczeństwie zadanie dotyczące chronologii historycznej (por. tutaj). Z matematyki najtrudniejsze było dla uczniów zadanie geometryczne, wymagające analizy informacji zawartych w jego treści oraz skorzystania z własności kątów wierzchołkowych i przyległych (por. tutaj), a z fizyki – zadanie dotyczące zastosowania do obliczeń związku między masą, gęstością i objętością ciała stałego (por. tutaj). W trzeciej części egzaminu na poziomie podstawowym najtrudniejsze dla uczniów przystępujących do egzaminu z języka angielskiego, hiszpańskiego oraz włoskiego okazały się zadania, za pomocą których sprawdzano rozumienie tekstów pisanych (por. tutaj). W przypadku egzaminów z języka rosyjskiego i niemieckiego na poziomie podstawowym były to zadania służące sprawdzeniu znajomości środków językowych. Dla uczniów przystępujących do egzaminu z języka francuskiego najtrudniejsze były zadania, poprzez które sprawdzano umiejętność stosowania środków językowych oraz rozumienia tekstów pisanych. Na poziomie rozszerzonym we wszystkich językach obcych nowożytnych gimnazjaliści opanowali na najniższym poziomie umiejętność stosowania środków językowych (por. tutaj).

¹ Wyniki egzaminacyjne uczniów, którzy przystąpili do egzaminu gimnazjalnego w czerwcu, nie zostały uwzględnione w niniejszym zestawieniu.

Szczegółowe informacje dotyczące wyników tegorocznego egzaminu gimnazjalnego będą dostępne w sprawozdaniu, które zostanie opublikowane na stronie internetowej Centralnej Komisji Egzaminacyjnej oraz Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej **21 sierpnia** br. Informacja dotycząca poziomu osiągnięć uczniów bez wątpienia będzie dla nauczycieli cenną wskazówką na temat zagadnień, którym należy poświęcić więcej uwagi w pracy z kolejnymi rocznikami gimnazjalistów. Może temu służyć analiza wyników dokonywana przez zespoły nauczycielskie danej grupy przedmiotów w każdej szkole.

Do egzaminu gimnazjalnego w województwie wielkopolskim przystąpiło 33467 uczniów III klas gimnazjum. W TABELI 1. przedstawiono liczbę uczniów, którzy rozwiązywali zadania w arkuszach w wersji standardowej oraz w arkuszach dostosowanych do potrzeb uczniów: z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, niewidzących i słabowidzących, niesłyszących i słabosłyszących oraz z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim.

TABELA 1. LICZBA UCZNIÓW PRZYSTĘPUJĄCYCH DO EGZAMINU GIMNAZJALNEGO W WOJ. WIELKOPOLSKIM W KWIETNIU 2017 R.

Część egzaminu i zakres/poziom	Arkusz w wersji standardowej	Arkusz w wersji dostosowanej	Razem
Część humanistyczna			
Historia i wiedza o społeczeństwie	32641	826	33467
Język polski	32640	826	33466
Przedmioty przyrodnicze	32633	827	33460
Matematyka	32633	827	33460
Poziom podstawowy	32649	806	33455
Poziom rozszerzony	27070	160	27230

Do egzaminu gimnazjalnego w czerwcu br. przystąpiło 101 uczniów. Pozostali byli zwolnieni z obowiązku przystąpienia do egzaminu gimnazjalnego na warunkach określonych w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.²

Na kolejnych stronach przedstawiono podstawowe dane statystyczne dotyczące egzaminu gimnazjalnego w 2017 r. oraz przykładowe zadania z poszczególnych zakresów/poziomów wraz z krótkim ich omówieniem. Zadania zostały wybrane tak, aby zilustrować umiejętności, które gimnazjaliści opanowali dobrze lub bardzo dobrze, oraz takie, które opanowali na niższym poziomie.

Za pomocą zadań we wszystkich arkuszach sprawdzano, w jakim stopniu gimnazjaliści opanowali wymagania ogólne i szczegółowe z zakresu dziewięciu przedmiotów egzaminacyjnych określone w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla III etapu edukacyjnego. Poszczególne zadania w arkuszach egzaminacyjnych mogły również – w myśl zasady kumulatywności przyjętej w podstawie – odnosić się do wymagań przypisanych do wcześniejszych etapów edukacyjnych (I i II).

²Tekst jedn. Dz.U. z 2016 r., poz. 1943, ze zm.

W TABELI 2. przedstawiono podstawowe informacje dotyczące formatu arkuszy egzaminacyjnych z sześciu zakresów/poziomów.

TABELA 2. FORMAT ARKUSZY EGZAMINU GIMNAZJALNEGO W 2017 R.

Część egzaminu i zakres/poziom	Krótką charakterystyka arkusza egzaminacyjnego
Część humanistyczna z zakresu historii i wiedzy o społeczeństwie	Arkusz standardowy zawierał 25 zadań zamkniętych, w tym 20 zadań z historii i 5 zadań z wiedzy o społeczeństwie. Dominowały zadania wyboru wielokrotnego, w których uczeń wybierał jedną z podanych odpowiedzi. Inne to zadania typu prawda-falsz oraz zadania na dobieranie.
Część humanistyczna z zakresu języka polskiego	Arkusz standardowy zawierał 22 zadania, w tym 20 zadań zamkniętych i 2 zadania otwarte. Wśród zadań zamkniętych pojawiły się różne ich typy: wyboru wielokrotnego, prawda-falsz i na dobieranie. W zadaniu krótkiej odpowiedzi wymagano od gimnazjalistów umiejętności zajęcia stanowiska i uzasadnienia go, a w zadaniu rozszerzonej odpowiedzi – napisania rozprawki na temat: Czy zgadzasz się ze stwierdzeniem, że marzenia mają sprawczą moc?
Część matematyczno-przyrodnicza z zakresu przedmiotów przyrodniczych	Arkusz standardowy zawierał 25 zadań zamkniętych, służących sprawdzeniu wiadomości i umiejętności z zakresu czterech przedmiotów: biologii, chemii, fizyki i geografii. Każdy z przedmiotów reprezentowany był przez zadania różnego typu: wyboru wielokrotnego, prawda-falsz, na dobieranie.
Część matematyczno-przyrodnicza z zakresu matematyki	Arkusz standardowy zawierał 23 zadania, w tym 20 zadań zamkniętych i 3 zadania otwarte. Wśród zadań zamkniętych większość stanowiły zadania wyboru wielokrotnego, w których należało wybrać jedną z podanych odpowiedzi, w pięciu zadaniach typu prawda-falsz – ocenić prawdziwość zdań, a w jednym – odpowiedzieć na pytanie i wskazać poprawne uzasadnienie. Zadania otwarte wymagały od gimnazjalistów samodzielnego sformułowania rozwiązania.
Część z języka obcego nowożytnego na poziomie podstawowym	Arkusz standardowy zawierał 40 zadań zamkniętych różnego typu (wyboru wielokrotnego, prawda-falsz oraz zadań na dobieranie) ujętych w jedenaście wiązek. Zadania służyły sprawdzeniu umiejętności rozumienia ze słuchu, rozumienia tekstów pisanych, znajomości funkcji językowych oraz znajomości środków językowych.
Część z języka obcego nowożytnego na poziomie rozszerzonym	Arkusz standardowy zawierał 20 zadań zamkniętych różnego typu (wyboru wielokrotnego oraz zadań na dobieranie) ujętych w pięć wiązek. Za pomocą zadań zamkniętych sprawdzano umiejętność rozumienia ze słuchu oraz rozumienia tekstów pisanych. Arkusz zawierał również 10 zadań otwartych z luką, sprawdzających umiejętność stosowania środków językowych oraz jedno zadanie otwarte krótkiej odpowiedzi, w którym uczeń musiał napisać e-mail.

Rozkłady wyników uczniów i parametry statystyczne rozkładu wyników są dostępne [tutaj](#).

Wyniki egzaminu gimnazjalnego w zależności od lokalizacji szkoły są dostępne [tutaj](#).

Wyniki egzaminu gimnazjalnego na skali centylowej są dostępne [tutaj](#).

Na zaświadczeniu o szczegółowych wynikach egzaminu zostanie podany wynik procentowy oraz wynik na skali centylowej dla każdego zakresu/poziomu egzaminu gimnazjalnego, do których uczeń przystąpił.

- **Wynik procentowy** określa odsetek punktów (zaokrąglony do liczby całkowitej), które uczeń uzyskał za rozwiązanie zadań z danego zakresu/poziomu.
- **Wynik centylowy** określa odsetek liczby gimnazjalistów (zaokrąglony do liczby całkowitej), którzy uzyskali za rozwiązanie zadań zdanego zakresu/poziomu wynik taki sam lub niższy niż dany uczeń.

Na przykład uczeń, który z historii i wiedzy o społeczeństwie uzyskał 78% punktów możliwych do zdobycia (wynik procentowy), dowie się z zaświadczenia, że wynik taki sam lub niższy uzyskało 82% wszystkich przystępujących do egzaminu (wynik centylowy), co oznacza, że wynik wyższy uzyskało 18%. Wynik centylowy umożliwia każdemu uczniowi porównanie swojego wyniku z wynikami uczniów w całym kraju.

W TABELI 3. przedstawiono skalę staninową średnich wyników szkół z egzaminu gimnazjalnego w 2017 r.

TABELA 3. SKALA STANINOWA ŚREDNICH WYNIKÓW SZKÓŁ (W %) Z EGZAMINU GIMNAZJALNEGO W 2017 R.

Stanin	Historia i wiedza o społeczeństwie	Język polski	Przedmioty przyrodnicze	Matematyka	Język angielski na poziomie podstawowym	Język niemiecki na poziomie podstawowym
1	22–34	15–38	21–32	11–20	24–37	26–35
2	35–46	39–56	33–41	21–30	38–47	36–38
3	47–51	57–62	42–45	31–36	48–54	39–43
4	52–55	63–66	46–48	37–41	55–60	44–48
5	56–59	67–70	49–52	42–46	61–67	49–55
6	60–63	71–73	53–55	47–51	68–74	56–62
7	64–68	74–78	56–60	52–59	75–83	63–70
8	69–78	79–85	61–71	60–72	84–94	71–80
9	79–94	86–96	72–94	73–96	95–100	81–100

Uwaga! Pominięto placówki liczące mniej niż 5 uczniów.

E-OCENIANIE EGZAMINU GIMNAZJALNEGO Z ZAKRESU MATEMATYKI

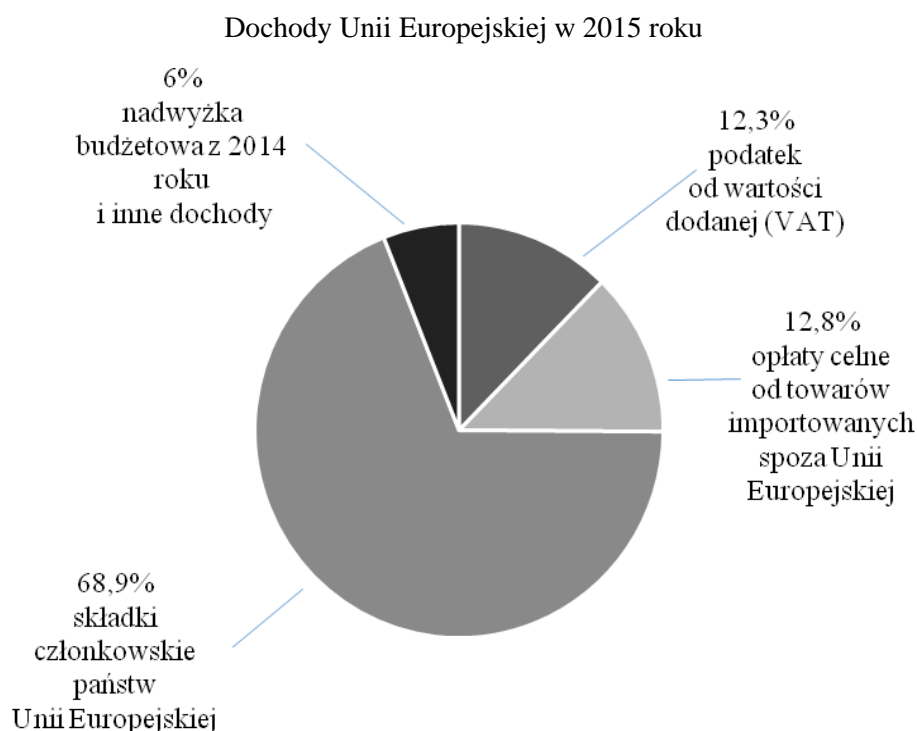
Rozwiązania zadań otwartych z egzaminu gimnazjalnego z matematyki zostały ocenione z wykorzystaniem elektronicznego systemu oceniania (tzw. *e-ocenie*). Po raz pierwszy za pomocą tego systemu sprawdzano również rozwiązania zadań uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się. Egzaminatorzy, korzystając ze specjalnego oprogramowania (*scoris®Assessor*), pracując w domu, oceniali na ekranach komputerów rozwiązania zadań, udostępnione w formie skanów prac. Oceniono w ten sposób poprawność rozwiązań około miliona zadań. W sesji *e-ocenie* wzięło udział 1305 egzaminatorów. Przed przystąpieniem do oceniania prac każdy egzaminator uczestniczył w szkoleniu dotyczącym zasad oceniania zadań oraz korzystania z programu komputerowego. Praca egzaminatorów była na bieżąco monitorowana przez przewodniczących zespołów egzaminatorów oraz koordynatorów oceniania poszczególnych zadań.

CZĘŚĆ HUMANISTYCZNA Z ZAKRESU HISTORII I WIEDZY O SPOŁECZEŃSTWIE

Za pomocą zadań egzaminacyjnych w części humanistycznej z zakresu historii i wiedzy o społeczeństwie sprawdzano poziom opanowania umiejętności sytuowania wydarzeń, zjawisk i procesów historycznych w czasie, analizy i interpretacji historycznej, wyszukiwania oraz porównywania informacji pozyskanych z różnych źródeł – tekstów, map, ilustracji, wykresu oraz tablicy genealogicznej. Za rozwiązanie zadań gimnazjaliści uzyskali średnio 58% punktów możliwych do zdobycia.

Najłatwiejsze dla uczniów było zadanie 25.

Wykres do zadania 25.

Zadanie 25. (0–1)

Oceń prawdziwość podanych zdań. Wybierz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

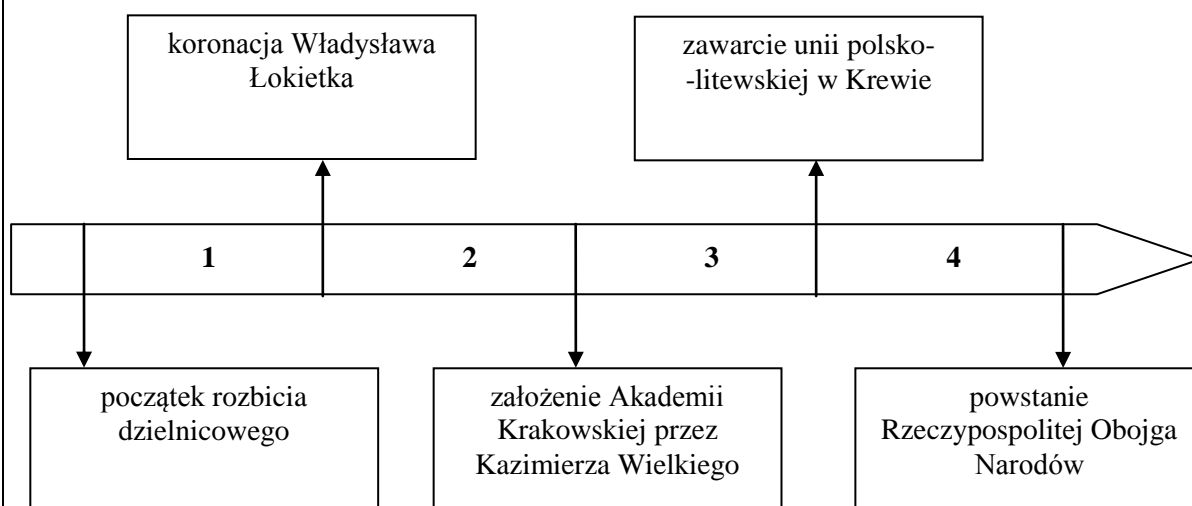
Głównym źródłem dochodów Unii Europejskiej są wpłaty poszczególnych państw.	☒ P	☐ F
Dane z wykresu pozwalają na odczytanie, na co przeznaczane są pieniądze z budżetu Unii Europejskiej.	☐ P	☒ F

Za pomocą tego zadania sprawdzano umiejętność wykorzystania informacji. Ustalenie prawdziwości podanych zdań wymagało od uczniów poprawnego odczytania danych z wykresu przedstawiającego dochody Unii Europejskiej w 2015 roku. Zadanie poprawnie rozwiązało 76% gimnazjalistów.

Trudne dla uczniów było zadanie 7., za pomocą którego sprawdzano umiejętność analizy tekstu i kompetencje z zakresu chronologii historycznej.

Tekst i taśma chronologiczna do zadania 7.

Krzyżacy, po przybyciu do Polski, wzmocnieni siłami księcia Konrada Mazowieckiego, podjęli akcję systematycznego wypierania Prusów z ziemi chełmińskiej. Prusowie zostali pobici i zmuszeni do uznania władzy Krzyżaków.

Zadanie 7. (0–1)

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Wydarzenia opisane w tekście miały miejsce w okresie oznaczonym na taśmie chronologicznej numerem

- A. 1.
- B. 2.
- C. 3.
- D. 4.

Uczniowie musieli umiejscowić na taśmie chronologicznej wydarzenia, do których doszło na skutek sprowadzenia Krzyżaków na ziemie polskie. Zadanie było dla gimnazjalistów trudne prawdopodobnie dlatego, że nie potrafili usytuować w czasie najważniejszych wydarzeń z historii średniowiecznej Polski. Poprawnie wykonało je 36% piszących.

CZĘŚĆ HUMANISTYCZNA Z ZAKRESU JĘZYKA POLSKIEGO

Za rozwiązanie zadań z zakresu języka polskiego gimnazjaliści uzyskali średnio 67% punktów możliwych do uzyskania. Uczniowie na najwyższym poziomie rozwiązyali te zadania, za pomocą których sprawdzano odbiór tekstów kultury i wykorzystanie zawartych w nich informacji. Trudne były dla uczniów zadania dotyczące świadomości językowej.

Zadanie 3., które nawiązywało do tekstu Jana Tomkowskiego *Bestsellery i arcydzieła*, było dla gimnazjalistów łatwe.

Zadanie 3. (0–1)

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Używanie słów *produkt*, *konsument* w odniesieniu do współczesnego rynku księgarskiego świadczy o tym, że

- A. wzrasta zapotrzebowanie na literaturę fachową i biznesową.
- B. wydawcy dbają przede wszystkim o walory artystyczne książki.
- C. książka staje się towarem, takim samym jak inne reklamowane przedmioty.
- D. popularyzowanie wartościowych książek jest dzisiaj skuteczniejsze niż dawniej.

Za pomocą zadania sprawdzano umiejętność wnioskowania. Piszący powinni sformułować konkluzję na podstawie przesłanek zawartych w tekście. Zadanie poprawnie rozwiązało 80% uczniów.

Trudne dla tegorocznych gimnazjalistów było zadanie 21., które odnosiło się do fraszki Jana Kochanowskiego *O miłości*.

Zadanie 21. (0–1)

Uzupełnij zdania. Wybierz właściwe odpowiedzi spośród podanych.

W zdaniu *Bo jako lotny nie ma pieszego dogonić?* podkreślony wyraz pełni funkcję A/B. Taką samą funkcję wyraz *pieszy* pełni w sformułowaniu C/D.

☒ A. rzeczownika	C. pieszka wycieczka
B. przymiotnika	D. przejście dla pieszych

Zadaniem uczniów było rozpoznanie w wypowiedzeniu funkcji podstawowych części mowy – w tym wypadku rzeczownika (umiejętność kształcona już w szkole podstawowej), a także funkcjonalne wykorzystanie wiedzy z zakresu świadomości językowej. Zadanie poprawnie rozwiązało 48% gimnazjalistów.

CZĘŚĆ MATEMATYCZNO-PRZYRODNICZA Z ZAKRESU PRZEDMIOTÓW PRZYRODNICZYCH

Egzamin gimnazjalny z zakresu przedmiotów przyrodniczych obejmował zadania z biologii, chemii, fizyki i geografii, poprzez które sprawdzano między innymi umiejętności poszukiwania, wykorzystania i tworzenia informacji, rozumowania i zastosowania nabytej wiedzy do rozwiązywania problemów oraz przeprowadzania doświadczeń i wyciągania wniosków z otrzymanych wyników. Za rozwiązanie zadań z zakresu przedmiotów przyrodniczych uczniowie uzyskali średnio 52% punktów możliwych do uzyskania.

Dla tegorocznych gimnazjalistów najłatwiejsze było zadanie 24.

Zadanie 24. (0–1)

W tabeli podano informacje dotyczące wybranych województw w Polsce w 2014 roku.

Województwo	Powierzchnia w tys. km ²	Ludność mieszkająca w miastach w %	Liczba miast	Ludność (stan na 31.12.2014 r.)
mazowieckie	35,5	64,3	85	5 334 511
śląskie	12,3	77,3	71	4 585 924
świętokrzyskie	11,7	44,6	31	1 263 176
wielkopolskie	29,8	55,1	109	3 472 579

Która informacja dotycząca danych zawartych w tabeli jest prawdziwa? Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

- A. Najwięcej miast znajdowało się w województwie o największej powierzchni.
- B. Największy wskaźnik urbanizacji był w województwie o największej liczbie miast.
- C. Najmniejsza liczba miast dotyczy województwa o najmniejszej gęstości zaludnienia.
- D. Najmniejszy odsetek ludności mieszkającej na wsi był w najmniejszym województwie.

Za pomocą zadania sprawdzano umiejętność analizy danych zawartych w tabeli oraz umiejętność posługiwania się słownictwem geograficznym w celu ustalenia, która z podanych informacji jest prawdziwa. Zadanie rozwiązało poprawnie 76% gimnazjalistów.

Trudne dla uczniów było zadanie 15.

Zadanie 15. (0–1)

Pierwszy chiński bankomat (sztabkomat) wydający złote sztabki lub złote monety, czyli tzw. złoto inwestycyjne, znajduje się w Pekinie. Jednorazowo do sztabkomatu ładuje się 2,5 kg złota o wartości około miliona yuanów. Jego obsługa nie różni się szczególnie od obsługi zwykłego bankomatu. Klienci wpłacają gotówkę lub płacą kartą kredytową, a bankomat wydaje im złote sztabki.

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych. Do obliczeń przyjmij gęstość

złota równą $19,3 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$.

Złoto jednorazowo załadowane do sztabkomatu ma objętość około

A. 48 cm^3

B. 13 cm^3

C. 8 cm^3

D. 130 cm^3

Rozwiązanie zadania wymagało od uczniów zastosowania związku między masą, gęstością i objętością do obliczenia jednej z tych wielkości (objętości). Było to najtrudniejsze zadanie w arkuszu – poprawnie rozwiązało je 29% gimnazjalistów.

CZĘŚĆ MATEMATYCZNO-PRZYRODNICZA Z ZAKRESU MATEMATYKI

Za rozwiązanie zadań z zakresu matematyki gimnazjaliści uzyskali średnio 46% punktów możliwych do uzyskania. Najłatwiejsze okazało się zadanie 13., za pomocą którego sprawdzano umiejętność wykorzystywania i tworzenia informacji.

Zadanie 13. (0–1)

Sprzedawca kupił do swojego sklepu m kilogramów marchwi i b kilogramów buraków: zapłacił po 1,50 zł za kilogram marchwi i po 0,90 zł za kilogram buraków. Warzywa te sprzedał za łączną kwotę 180 złotych.

Które wyrażenie przedstawia różnicę kwoty uzyskanej za sprzedane warzywa i kosztu ich zakupu? Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

A. $m \cdot 1,5 + b \cdot 0,9 + 180$

B. $m \cdot 1,5 - b \cdot 0,9 - 180$

C. $180 - (m \cdot 1,5 + b \cdot 0,9)$

D. $180 - (m \cdot 1,5 - b \cdot 0,9)$

Za pomocą zadania, którego treść nawiązywała do sytuacji praktycznej, sprawdzano, czy uczeń potrafi opisać za pomocą wyrażeń algebraicznych związki między różnymi wielkościami. Zadanie rozwiązało poprawnie 82% gimnazjalistów.

Trudne dla gimnazjalistów było zadanie 14.

Zadanie 14. (0–1)

Dwie przecinające się proste utworzyły cztery kąty. Suma miar trzech z tych kątów jest równa 225° .

Oceń prawdziwość podanych zdań. Wybierz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

Suma miar kątów ostrych wyznaczonych przez te proste jest równa 90° .	☒ P	F
Jeden z dwóch kątów przyległych jest trzy razy większy od drugiego kąta.	☒ P	F

Poprawne rozwiązanie zadania wymagało wnikliwej analizy podanych informacji. Uczniowie mogli różnymi sposobami wyznaczyć miary kątów potrzebne do oceny prawdziwości zdań. W każdym ze sposobów rozwiązania zadania należało wykazać się umiejętnością rozpoznawania kątów wierzchołkowych i przyległych oraz korzystania z ich własności. Zadanie służyło sprawdzeniu umiejętności z zakresu szkoły podstawowej i było najtrudniejsze spośród zadań zamkniętych – poprawnie rozwiązało je 28% gimnazjalistów.

CZĘŚĆ Z JĘZYKA OBCEGO NOWOŻYTNEGO

Do egzaminu z języka obcego nowożytnego uczniowie przystępowali na dwóch poziomach: podstawowym i rozszerzonym. Wszyscy gimnazjaliści przystępowali do egzaminu na poziomie podstawowym, natomiast uczniowie, którzy kontynuowali w gimnazjum naukę danego języka po szkole podstawowej, rozwiązywali obowiązkowo także zadania na poziomie rozszerzonym. Do egzaminu na poziomie rozszerzonym mogli przystąpić również uczniowie, którzy rozpoczęli naukę wybranego języka w gimnazjum.

Uczniowie mogli przystąpić do egzaminu z jednego z języków, których uczyli się w gimnazjum jako przedmiotu obowiązkowego: angielskiego, francuskiego, hiszpańskiego, niemieckiego, rosyjskiego albo włoskiego. Wszystkie arkusze egzaminacyjne miały identyczną formę, składały się z takich samych części i takiej samej liczby zadań takiego samego typu, za które można było otrzymać taką samą liczbę punktów.

CZĘŚĆ Z JĘZYKA OBCEGO NOWOŻYTNEGO NA POZIOMIE PODSTAWOWYM

Za rozwiązanie zadań z języka obcego nowożytnego na poziomie podstawowym gimnazjaliści uzyskali średnio:

- z języka angielskiego – 65% punktów
- z języka niemieckiego – 53% punktów
- z języka rosyjskiego – 53% punktów
- z języka francuskiego – 72% punktów
- z języka hiszpańskiego – 56% punktów
- z języka włoskiego – 55% punktów (Do egzaminu przystąpiła 1 osoba. Komentarz do zadań dotyczy całej populacji uczniów w kraju)

Sprawdzane za pomocą zadań egzaminacyjnych umiejętności zostały pogrupowane w cztery obszary: rozumienie ze słuchu, rozumienie tekstów pisanych, znajomość funkcji językowych oraz znajomość środków językowych. Na podstawie analizy wyników można stwierdzić, że gimnazjaliści przystępujący w tym roku do egzaminu z języka angielskiego osiągnęli porównywalny średni wynik w tych czterech obszarach (od 63% do 67% punktów). W przypadku języka niemieckiego, rosyjskiego, hiszpańskiego oraz włoskiego umiejętność rozumienia ze słuchu była dla gimnazjalistów najłatwiejsza, natomiast uczniowie przystępujący do egzaminu z języka francuskiego najwyższe wyniki uzyskali za rozwiązanie zadań za pomocą których sprawdzano znajomość funkcji językowych.

Średni wynik uzyskany za rozwiązanie zadań sprawdzających rozumienie ze słuchu wyniósł od 60% do 72% punktów.

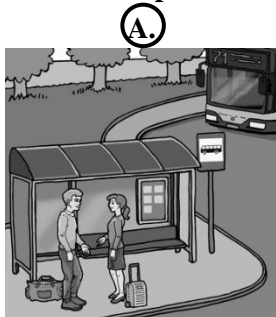
Poprzez zadanie 1. sprawdzano umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji oraz rozumienie tekstu jako całości. W przypadku języka niemieckiego oraz hiszpańskiego uczniowie uzyskali wyższe wyniki za rozwiązanie zadań służących do sprawdzenia umiejętności znajdowania w tekście określonych informacji niż za te, które wymagały określenia kontekstu sytuacyjnego, głównej myśli tekstu lub intencji nadawcy/autora tekstu. Gimnazjaliści, którzy rozwiązywali zadania z języka rosyjskiego, wyraźnie niższy wynik uzyskali za rozwiązanie zadania sprawdzającego umiejętności określenia intencji nadawcy/autora tekstu. W przypadku języka angielskiego zdający wyższe wyniki uzyskali za zadania sprawdzające rozumienie tekstu jako całości niż za wyszukiwanie szczegółowych informacji.

W zadaniach, za pomocą których sprawdzano umiejętności rozumienia tekstu jako całości, określenie głównej myśli tekstu lub intencji nadawcy/autora tekstu było dla uczniów trudniejsze niż określanie kontekstu wypowiedzi. Ilustrują to przykładowe zadania z języka włoskiego, rosyjskiego i niemieckiego.

Zadanie 1.

Usłyszysz dwukrotnie teksty. Na podstawie informacji zawartych w nagraniu z podanych odpowiedzi wybierz właściwą. Zakreśl literę A, B albo C.

(1) Dove sono le persone?

Transkrypcja

Signore: Rosa, il treno parte tra mezz'ora!

Signora: Lo so, ma guarda, sta arrivando l'autobus. Tra poco saremo alla stazione.

Signore: Ma no, questo autobus va all'aeroporto!

Signora: Hai ragione, però non preoccuparti, facciamo in tempo. Fra poco arriva il nostro autobus.

(2) Максим звонит Ане, чтобы

A. пригласить её в театр.

B. попросить её помочь ему.

C. поблагодарить её за презентацию.

Transkrypcja

– Аллю, Аня! Это я, Максим. Послушай, Оля в благодарность за то, что я помог ей подготовить презентацию, пригласила меня в оперу. Иду туда впервые. Хочу выглядеть элегантно, но не знаю, что надеть. Может, джинсы и чёрную рубашку? Посоветуй, как мне одеться.

(3) Der Junge spricht über

A. seine Kleidung.

B. sein Zimmer.

C. seine Winterferien.

Transkrypcja

Chłopak: Seit dem Winter wohne ich hier allein. Der Raum ist schon möbliert, nur für mich. Am Fenster steht ein Sofa, meine Freunde mögen es. Daneben steht mein Kleiderschrank. Ich kann sogar Unordnung machen. Niemand macht mir Probleme – ich bin hier frei.

Uczniowie uzyskali wysokie wyniki za rozwiązanie zadań służących sprawdzeniu umiejętności określania kontekstu wypowiedzi. Ilustruje to przykład z języka włoskiego (1). Miejsce, w którym odbywa się rozmowa, poprawnie wskazało 82% gimnazjalistów. Mimo że w dialogu jest mowa o wszystkich pokazanych na obrazkach środkach transportu, zdecydowana większość uczniów prawidłowo zrozumiała kluczowe fragmenty rozmowy: „guarda, sta arrivando l'autobus” oraz „Fra poco arriva il nostro autobus” i zaznaczyła poprawną odpowiedź A. (przystanek autobusowy).

Trudniejsze było zadanie, za pomocą którego sprawdzano umiejętność określania intencji nadawcy/autora tekstu w języku rosyjskim (2). Poprawną odpowiedź **B.** wskazało 33% uczniów. Aby rozwiązać zadanie, należało zrozumieć, na czym polega problem Maksyma oraz w jaki sposób zamierza go rozwiązać. Kluczowym dla wyboru odpowiedzi był fragment „Посоветуй, как мне одеться.”. Prośba o radę stanowiła jednocześnie prośbę o pomoc w wyborze odpowiedniego ubrania. Część gimnazjalistów zaznaczyła odpowiedź A. „пригласить её в meamp” lub odpowiedź C. „поблагодарить её за презентацию”. Być może sugerowali się oni występującymi w nagraniu pojedynczymi wyrazami „благодарность” i „пригласила”.

Trudne było zadanie, za pomocą którego sprawdzano umiejętność rozumienia głównej myśli tekstu z arkusza z języka niemieckiego (3). Poprawne rozwiązanie **B.** wybrało 37% uczniów. Aby prawidłowo wskazać temat wypowiedzi chłopca, nie wystarczyło tylko zrozumieć pojedyncze wyrazy w wysłuchanym tekście. Informacje o umeblowaniu pomieszczenia oraz wzmianka o atmosferze panującej w nim wyraźnie wskazywały, że nastolatek opisuje swój pokój. Wielu uczniów wybrało jednak błędnie odpowiedzi A. lub C., kojarząc zapewne słowa „Kleiderschrank” oraz „Winter” pojawiające się w wysłuchanym tekście z wyrażeniami „seine Kleidung” i „seine Winterferien” podanymi w odpowiedziach do tego zadania.

Za pomocą zadania 2. oraz zadania 3. sprawdzano głównie umiejętność znajdowania określonych informacji. Zadanie 3. (prawda/fałsz) było dla dużej części gimnazjalistów trudniejsze niż zadanie 2. (na dobieranie). We wszystkich językach, oprócz języka hiszpańskiego i rosyjskiego, zadanie 3. było najtrudniejsze w części arkusza sprawdzającej umiejętność rozumienia ze słuchu. Dla wielu uczniów trudne było przede wszystkim zadanie 3.3. służące do sprawdzenia rozumienia tekstu jako całości (w zależności od języka: określanie głównej myśli tekstu lub kontekstu wypowiedzi).

Przykład zadania z języka angielskiego.

Zadanie 3.

Usłyszysz dwukrotnie komunikat dla uczestników wyjazdu szkolnego. Zdecyduj, które ze zdań 3.1.–3.3. są zgodne z treścią nagrania (P – Prawda), a które nie (F – Fałsz). Zakreśl literę P albo F.

3.1.	The students did some sightseeing the day before.	☒ P	☐ F
3.2.	The students will spend less than four hours in the safari park.	☐ P	☒ F
3.3.	The speaker tells the students how to behave in the safari park.	☐ P	☒ F

Transkrypcja

Good morning everybody. I can see you're still a bit tired after the long walk around the city centre yesterday. I was really pleased to hear that you liked the museums and the Old Town. Today there'll be no walking because we plan to take you to a safari park. Inside the park we'll move around in a minibus. There are two routes around the park. The longer one takes about four and a half hours and the shorter route takes two hours. We are going on the longer tour. The driver of the minibus really knows a lot about the animals that you'll see there. I hope you'll enjoy the visit. We'll go to the canteen now and then we'll meet outside the building at 9.30. Don't forget your cameras!

Najłatwiejsze było zadanie 3.1., za pomocą którego sprawdzano umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji. Poprawnie rozwiązało je 63% uczniów, którzy połączyli informację o zmęczeniu po długim spacerze po centrum miasta w dniu poprzednim i pozytywnych opiniach o muzeach i Starym Mieście ze słowem „sightseeing” i uznali zdanie 3.1. za prawdziwe. Trudniejsze było zadanie 3.2., wymagające zrozumienia, jak długo będzie trwać zwiedzanie parku safari –

poprawną odpowiedź wskazało 57% uczniów. Najtrudniejsze w wiązce zadania 3. było zadanie 3.3., poprzez które sprawdzano umiejętność określenia głównej myśli tekstu. Poprawnej odpowiedzi udzieliło 51% gimnazjalistów. Mimo że wypowiedź opiekuna dotyczyła spraw organizacyjnych oraz planu wyjazdu do parku safari i nie było w niej żadnych wytycznych dotyczących zachowania w trakcie pobytu na terenie parku, nie wszyscy uczniowie uznali zdanie 3.3. za prawdziwe. Może to świadczyć o braku zrozumienia wyrażenia „how to behave”, kluczowego do wskazania poprawnej odpowiedzi w tym zadaniu.

Trudniejsze dla tegorocznych gimnazjalistów od zadań w części rozumienia ze słuchu były zadania, które służyły do sprawdzenia umiejętności rozumienia tekstów pisanych. W języku angielskim i niemieckim wyniki za rozwiązanie zadań służących do sprawdzenia umiejętności globalnego rozumienia tekstów oraz za zadania za pomocą których sprawdzano umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji były porównywalne. Dla uczniów, którzy przystąpili do egzaminu z języka hiszpańskiego, włoskiego i rosyjskiego, zadania, poprzez które sprawdzano rozumienie tekstu jako całości były w większości przypadków łatwiejsze niż te za pomocą których sprawdzano umiejętność wyszukiwania w tekście określonych informacji.

Poprzez dwa pierwsze zadania w obszarze rozumienia tekstów pisanych (zadanie 7. i zadanie 8.) sprawdzano różne umiejętności z podstawy programowej. W zadaniach tych wykorzystano krótkie teksty dotyczące sfery publicznej oraz prywatnej. Dla gimnazjalistów, którzy przystąpili do egzaminu z języka niemieckiego, rosyjskiego, francuskiego i hiszpańskiego, zadanie 7., w którym wykorzystano teksty dotyczące sfery publicznej, było znacznie trudniejsze niż zadanie 8., odwołujące się do tekstów ze sfery prywatnej. W przypadku języka francuskiego i niemieckiego zadanie 7. było najtrudniejszym zadaniem w obszarze rozumienia tekstów pisanych. Ilustruje to przykład z języka francuskiego.

Zadanie 7. (fragment)

Przeczytaj teksty. Do każdego z nich dobierz odpowiednie zdanie (A–E). Wpisz rozwiązania do tabeli.

Uwaga! Jedno zdanie zostało podane dodatkowo i nie pasuje do żadnego tekstu.

7.1.

TRAVAUX PRATIQUES
POUR ENFANTS

Composez
un bouquet original
pour maman !

Samedi 29 avril de 15h à 18h

*On offre des billets gratuits pour
l'exposition internationale de fleurs
aux auteurs des meilleures compositions !*

7.4.

PUJOLS-SUR-CIRON

Dimanche 23 avril 2017

parking
gratuit

*Jardin
sur Ciron*

NOUVEAUX PRIX !

Expo-Vente

fleurs & plantes pour décorer votre jardin

- A. Dans ce texte, on donne des conseils pour choisir des fleurs à offrir.
- B. On s'adresse aux personnes qui veulent décorer une pièce.
- C. L'auteur du texte veut décorer sa maison de fleurs.
- D. On peut y acheter des fleurs.
- E. On peut recevoir un cadeau.

7.1.	7.4.
E	D

Najłatwiejsze dla uczniów było zadanie 7.4. za pomocą którego sprawdzano umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji. Poprawną odpowiedź **D.** wybrało 61% gimnazjalistów, którzy zrozumieli, że okazją do zakupu kwiatów jest wystawa roślin i kwiatów ogrodowych połączona z ich sprzedażą. Wskazówkami do udzielenia poprawnej odpowiedzi były: wyrażenie „nouveaux prix” i rzeczownik „vente” (sprzedaż).

Zadanie 7.1. służące sprawdzeniu tej samej umiejętności było jednym z najtrudniejszych zadań w całym arkuszu. Poprawnej odpowiedzi **E.** udzieliło 58% uczniów. Aby rozwiązać zadanie, należało zrozumieć, że autor tekstu zachęca dzieci do wzięcia udziału w warsztatach florystycznych, a nagrodą dla autorów najlepszych bukietów są darmowe bilety na międzynarodową wystawę kwiatów. Kluczowym dla rozwiązania tego zadania było zdanie „On offre de billets gratuits pour l'exposition internationale de fleurs aux auteurs des meilleures compositions !”. Część uczniów prawdopodobnie nie zrozumiała, że bilety te, jako forma nagrody za włożoną pracę, stanowią prezent („cadeau”) przygotowany przez organizatorów warsztatów dla wybranych uczestników. Wielu gimnazjalistów dobrało zdanie E. do tekstu 7.3., w którym występowało wyrażenie „cadeaux originaux à fabriquer”.

Spośród zadań za pomocą których sprawdzano ogólne rozumienie tekstu łatwiejsze było zadanie 7.3., poprzez które sprawdzano umiejętność określania kontekstu wypowiedzi niż zadanie 7.2., w którym wymagano określenia intencji nadawcy/autora tekstu (odpowiednio 62% oraz 59% poprawnych odpowiedzi).

Za pomocą zadania 9. sprawdzana była wyłącznie umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji. Dla uczniów, którzy przystąpili do egzaminu z języka rosyjskiego, włoskiego oraz hiszpańskiego, zadanie to było najtrudniejsze w obszarze rozumienia tekstów pisanych. Przykładem jest zadanie z języka hiszpańskiego.

Zadanie 9. (fragment)

Przeczytaj trzy wpisy na forum (A–C) oraz pytania dotyczące tych wpisów. Do każdego pytania dopasuj właściwy wpis na forum. Wpisz rozwiązania do tabeli.

A.	Doki llegó a nuestra casa hace seis años. Es un perro muy activo y listo. Le encanta dar largos paseos, correr tras los pájaros y los gatos, y siempre protesta cuando volvemos a casa. A la hora de comer se sienta al lado de la nevera y espera su “plato”. Tiene su camita, pero prefiere dormir en el salón, en mi sillón favorito.
B.	Tengo dos mascotas: Mushu, un yorkshire de 5 meses, y Freia, una gata siberiana. Mushu le tiene miedo a la gata porque es más grande que él. En general, el pequeño no causa problemas: sabe que le está prohibido dormir en mi cama o comerse mis zapatos, pero no le gusta salir a pasear. Cuando abro la puerta, se esconde en la cocina.
C.	Mi perrito Jimbo tiene 8 semanas. Mi gata lo aceptó enseguida y son muy amigos. ¡Es gracioso verlos, uno junto al otro, dormidos en la misma camita! En casa, Jimbo me sigue a todas partes, pero cuando saco la aspiradora, sale corriendo a otra habitación y se mete debajo de un mueble. Mañana lo voy a pasear por primera vez. ¡A ver cómo reacciona!

¿Cuál de los perros

9.1.	prefiere quedarse en casa?	B
9.4.	utiliza un mueble de su dueño para descansar?	A

Teksty w zadaniu odnosiły się do zachowania trzech różnych psów. Najłatwiejsze dla gimnazjalistów było zadanie 9.1., w którym należało stwierdzić, który z opisanych piesków woli zostawać w domu. Prawidłową odpowiedź B. wybrało 52% uczniów. Kluczowym dla rozwiązania tego zadania był fragment „(...) no le gusta salir a pasear. Cuando abro la puerta, se esconde en la cocina”, w którym znajdowała się informacja, że pies nie lubi wychodzić z domu. Mimo że pies Doki był dokładnym przeciwieństwem Mushu, duża część uczniów wybrała odpowiedź A. O wyborze tej odpowiedzi mogło zadecydować niezrozumienie znaczenia czasownika „quedarse” (zostawać). W tej sytuacji duża grupa uczniów prawdopodobnie sugerowała się zapewne powtarzającymi się w tekście i w pytaniu słowami „prefiere” i „casa”.

Trudne dla gimnazjalistów było zadanie 9.4. Właściwą odpowiedź A. wskazało 43% z nich. Pies, który używał mebla właściciela, aby odpoczywać, to Doki. Z ostatniego zdania w tekście A. wynikało, że Doki ma swoje łóżeczko, ale woli spać w salonie, na ulubionym fotelu swojego właściciela. Tymczasem wielu uczniów wybrało odpowiedź C. Osoby te zasugerowały się prawdopodobnie słowem „mueble”, ale nie zwrócili uwagi na kontekst, w którym pojawiało się to słowo: Jimbo wchodził pod meble ze strachu przed odkurzaczem, a nie po to, by tam odpoczywać.

Oprócz umiejętności rozumienia tekstów sprawdzana była także znajomość funkcji językowych oraz środków językowych. W przypadku języka angielskiego, hiszpańskiego oraz włoskiego uczniowie uzyskali nieco wyższe wyniki za rozwiązanie zadania, poprzez które sprawdzano znajomość środków językowych. Natomiast z języka niemieckiego, rosyjskiego oraz francuskiego uczniowie łatwiejsze były zadania, za pomocą których sprawdzano znajomość funkcji językowych.

Z języka niemieckiego, rosyjskiego, francuskiego, hiszpańskiego i włoskiego najtrudniejsze w obszarze znajomości funkcji językowych było zadanie 4., w którym wymagano wybrania właściwej reakcji na wypowiedzi wysłuchane z płyty CD. Średni wynik za rozwiązanie tego zadania wyniósł od 39% pkt w języku rosyjskim do 72% pkt w języku francuskim.

Dla uczniów, którzy przystąpili do egzaminu z języka angielskiego, najtrudniejsze było zadanie 5., które polegało na uzupełnieniu minidialogów (średni wynik – 62% pkt). Zadanie to było najłatwiejsze dla gimnazjalistów rozwiązujących zadania z języka francuskiego (średni wynik – 80% pkt). Gimnazjaliści, którzy przystąpili do egzaminu z pozostałych języków, najwyższy średni wynik uzyskali za rozwiązanie zadania 6., w którym należało wybrać odpowiednie reakcje do sytuacji opisanych w języku polskim (średni wynik od 54% pkt w języku niemieckim do 69% w języku angielskim).

Trudności z rozwiązaniem zadań w tej części arkusza ilustrują poniższe przykłady z języka niemieckiego, rosyjskiego, włoskiego i hiszpańskiego.

(1) Jesteś na dworcu. Pożegnaj kolegę odjeżdżającego pociągiem.

A. Gute Idee!

B. Gute Reise!

C. Gute Besserung!

(2) Na dworcu witasz kolegę z Rosji. Co mu powiesz?

A. До скорой встречи!

B. Счастливого пути!

C. С приездом!

(3) Chcesz się dowiedzieć, która jest godzina. Jak o to zapytasz?

A. Wer hat keine Uhr?

B. Wie spät ist es?

C. Wann hast du Zeit?

(4) X: A che ora torni a casa?

Y: _____

A. Al quinto.

B. Cinque ore.

C. Verso le cinque.

(5) X: ¿Qué tiempo hace ahora en Nueva York?

Y: _____

A. Es la una.

B. Tiene calor.

C. Está nevando.

Zadania (1) i (2) dotyczyły sytuacji na dworcu.

Zadanie (1) z języka niemieckiego poprawnie rozwiązało 69% gimnazjalistów. Spośród trzech wariantów odpowiedzi, które były typowymi zwrotami grzecznościowymi, zdecydowana większość uczniów wybrała odpowiedź **B.** jako właściwą reakcję w sytuacji pożegnania na dworcu. Jest to wyrażenie często ćwiczone na lekcjach w kontekście tematu podróžowania, więc wybór tej odpowiedzi był oczywisty dla większości uczniów.

Zadanie (2) z języka rosyjskiego poprawnie rozwiązało 43% uczniów. W tym przypadku należało wskazać wyrażenie używane w sytuacji powitania kolegi (poprawna odpowiedź **C**). Część uczniów być może zasugerowała się wyrażeniem „Na dworcu” i nie zwróciła uwagi, że sytuacja dotyczy powitania, w związku z czym mogli oni wybrać odpowiedzi **A.** lub **B.**, zawierające zwroty stosowane na pożegnanie. Innym powodem wyboru niewłaściwych odpowiedzi mogło być zasugerowanie się przez uczniów pojedynczymi słowami pasującymi do kontekstu zadania: „всмысле” w odpowiedzi **A.** oraz „ниму” w odpowiedzi **B.**

Dwa kolejne zadania (3) i (4) związane były z uzyskiwaniem i przekazywaniem informacji na temat czasu.

Prawidłową odpowiedź **B.** w zadaniu z języka niemieckiego (3) wskazało 41% uczniów. Oznacza to, że nie wszyscy uczniowie potrafili zadać typowe pytanie o godzinę i wskazali błędne odpowiedzi. Prawdopodobnie sugerowali się oni rzeczownikami „Uhr” oraz „Zeit” w odpowiedziach **A.** i **C.**, które tematycznie wiążą się z określaniem czasu, ale nie są właściwym pytaniem o godzinę. Rzeczownik „Uhr”, który oznacza zarówno godzinę, jak i zegarek, był najczęściej wybieraną odpowiedzią. Rzeczownik ten występuje w innej, nieużytej w tym zadaniu formie pytania o godzinę: „Wie viel Uhr ist es?”.

Umiarkowanie trudne dla gimnazjalistów przystępujących do egzaminu z języka włoskiego było zadanie polegające na uzupełnieniu minidialogu dotyczącego godziny powrotu do domu (4). Prawidłową odpowiedź **C.** wskazało 53% uczniów. Gimnazjaliści, którzy wybrali odpowiedzi **A.** i **B.**, sugerowali się prawdopodobnie użytymi w zdaniach liczebnikami „quinto” i „cinque”. W języku włoskim przy określaniu godzin nie używa się jednak liczebnika porządkowego, nie można również w tym kontekście połączyć liczebnika głównego ze słowem „ore”.

Ostatni przykład to zadanie z języka hiszpańskiego (5). Prawidłową odpowiedź **C.** wskazało 45% uczniów. Trudno uznać ten wynik za satysfakcjonujący, biorąc pod uwagę, że zwrot użyty w pytaniu o pogodę „¿Qué tiempo hace?” to jeden z typowych, z jakimi uczniowie zapoznają się na lekcjach języka hiszpańskiego realizując temat „Pogoda”. Gimnazjaliści często wybierali odpowiedź **A.** Być może niektórzy z nich zrozumieli słowo „tiempo” jako „czas” i wywnioskowali, że chodzi o podanie aktualnej godziny w Nowym Jorku. Często wybieranym oprócz poprawnej odpowiedzi był też dystraktor **B.** W tym wypadku wielu uczniów mogło pomylić znaczenie dwóch wyrażeń: „hace calor” (jest gorąco) i „tiene calor” (jest mu gorąco).

W arkuszu egzaminacyjnym były dwa zadania za pomocą których sprawdzano znajomość środków językowych. Poprzez pierwsze z nich (zadanie 10.) sprawdzano przede wszystkim znajomość leksyki, a poprzez drugie (zadanie 11.) – znajomość struktur gramatycznych. Na podstawie analizy wyników można stwierdzić, że uczniowie przystępujący do egzaminu z języka angielskiego, niemieckiego, francuskiego i hiszpańskiego uzyskali niższy średni wynik za rozwiązanie zadania sprawdzającego znajomość słownictwa, natomiast w języku rosyjskim oraz włoskim trudniejsze było zadanie, za pomocą którego sprawdzano znajomość struktur gramatycznych.

CZĘŚĆ Z JĘZYKA OBCEGO NOWOŻYTNEGO NA POZIOMIE ROZSZERZONYM

Za rozwiązanie zadań z języka obcego nowożytnego na poziomie rozszerzonym gimnazjaliści uzyskali średnio:

- z języka angielskiego – 48% punktów
- z języka niemieckiego – 36% punktów
- z języka rosyjskiego – 98% punktów (Do egzaminu przystąpiła 1 osoba. Komentarz do zadań dotyczy całej populacji uczniów w kraju)
- z języka francuskiego – 79% punktów
- z języka hiszpańskiego – 69% punktów (Do egzaminu przystąpiła 1 osoba. Komentarz do zadań dotyczy całej populacji uczniów w kraju)

Na podstawie analizy wyników egzaminu można stwierdzić, że w przypadku dwóch języków: niemieckiego i rosyjskiego uczniowie na wyższym poziomie opanowali umiejętności związane z rozumieniem wypowiedzi (rozumienie ze słuchu, rozumienie tekstów pisanych) niż tworzeniem wypowiedzi. W przypadku języka angielskiego, francuskiego i hiszpańskiego zależność między poziomem umiejętności receptywnych (słuchania i czytania) i produktywnych (tworzenia otwartych wypowiedzi pisemnych) jest bardziej wyrównana. Umiejętnością opanowaną na najniższym poziomie, niezależnie od wybranego języka, jest umiejętność stosowania środków językowych.

Na poziomie rozszerzonym – w porównaniu z poziomem podstawowym – w podstawie programowej w zakresie rozumienia ze słuchu nie określono żadnych dodatkowych umiejętności. Zadania różnią się od tych na poziomie podstawowym długością tekstów, tempem odtwarzanych nagrań oraz wymaganym do ich rozwiązania zakresem środków językowych.

W zadaniu 1. wykorzystano dwa różnorodne teksty i, podobnie jak na poziomie podstawowym, sprawdzane są w nim różne umiejętności z podstawy programowej. Z kolei poprzez zadanie 2. sprawdzana jest wyłącznie umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji. Na podstawie analizy wyników można stwierdzić, że zadanie 2. było dla większości uczniów trudniejsze niż zadanie 1. Na podstawie średniego wyniku osiągniętego przez gimnazjalistów przystępujących do trzech najczęściej wybieranych języków (37% pkt w języku niemieckim oraz 40% pkt w języku angielskim i 42% pkt w języku rosyjskim) można stwierdzić, że zadanie 2. było dla gimnazjalistów trudne. Zadanie to oparte jest na wypowiedziach czterech osób na zbliżony temat i wymaga od uczniów dużej koncentracji, aby odszukać w tekście informacje niezbędne do udzielenia poprawnych odpowiedzi.

Przykład zadania – język angielski.

Zadanie 2.

Usłyszysz dwukrotnie cztery wypowiedzi na temat pobytu u rodzin za granicą podczas wymian uczniowskich. Na podstawie informacji zawartych w nagraniu dopasuj do każdej wypowiedzi (2.1.–2.4.) odpowiadające jej zdanie (A–E). Wpisz rozwiązania do tabeli. Uwaga! Jedno zdanie zostało podane dodatkowo i nie pasuje do żadnej wypowiedzi.

This speaker

- A.** had a problem when talking on the phone.
- B.** shared a room with a member of a host family.
- C.** enjoyed the taste of local dishes.
- D.** learned something from his/her roommate.
- E.** made a meal for his/her host family.

Transkrypcja

Wypowiedź 1.

Boy: My Spanish host family made me feel really welcome. I had my own room and when they learned I'm a vegetarian, they downloaded several recipes to prepare meals for me. Well, usually the dishes weren't tasty but it's the thought that counts, isn't it? Then one day I decided to cook for them. Everybody loved my pasta with fresh tomatoes.

Wypowiedź 2.

Girl: Last year I went on a student exchange to Sweden. I enjoyed my stay but the food was completely different from what I'm used to. I didn't like it really. The great thing was that I shared a room with a girl from Austria so I improved my German a bit. We've been in touch by phone and email since then. Who knows, I might visit her when I go skiing in Austria next year.

Wypowiedź 3.

Boy: My Portuguese host family was really fantastic. They tried so much to help me in every possible way. I had a big room to myself, we went sightseeing together, and when someone stole my mobile, they made arrangements to get me another one so that I could contact my friends and family. Every day I came back to a delicious homemade dinner and fell in love with Portuguese food. What more could you want?

Wypowiedź 4.

Girl: When I met my French host family, I couldn't understand them at all. After two days I got used to their accents but when I rang them up one day, they didn't know what I was saying and we had to text instead. They tried to teach me new words but we talked mainly at mealtimes in the evening and it wasn't enough. It's a pity I didn't share a room with somebody. Then my French would be better now.

2.1.	2.2.	2.3.	2.4.
E	D	C	A

Zadaniem gimnazjalistów było dobranie wypowiedzi dotyczących pobytu u rodzin za granicą podczas wymian uczniowskich do odpowiednich zdań. Najłatwiejsze dla uczniów było zadanie 2.1. Poprawną odpowiedź **E**. wskazało 57% z nich. Uczniowie właściwie powiązali fragment wypowiedzi o pozytywnej reakcji rodziny na makaron z pomidorami przygotowany przez osobę mówiącą z wyrażeniem „made a meal for his/her host family”. Trudniejsze było zadanie 2.2. Poprawnie rozwiązało je 33% uczniów. Aby wskazać odpowiedź **D**., należało zrozumieć, że osoba mówiąca nauczyła się czegoś od kogoś, z kim dzieliła pokój. Dziewczyna, która była na wymianie uczniowskiej w Szwecji, mieszkała w jednym pokoju z osobą z Austrii i dzięki temu poprawiła swoją znajomość niemieckiego. Jednak duża grupa uczniów wybrała odpowiedzi **A**. lub **B**. Możliwe, że w obydwu przypadkach gimnazjaliści zasugerowali się podobieństwem wyrażenia występującego w nagraniu oraz w wybranej odpowiedzi. W nagraniu został użyty zwrot „we've been in touch by phone”, który część uczniów skojarzyła z odpowiedzią **A**., jednak wypowiedź dziewczyny nie dotyczyła żadnego problemu podczas rozmowy telefonicznej, więc nie mogła być uznana za poprawną. W przypadku odpowiedzi **B**. uczniowie zasugerowali się usłyszanym w nagraniu wyrażeniem „share a room”, ale nie zwrócili uwagi na fakt, że osoba z Austrii, o której jest mowa, nie była członkiem rodziny goszczącej.

Najtrudniejsze dla gimnazjalistów było zadanie 2.4. Poprawnie rozwiązało je tylko 27% z nich. Udzielenie poprawnej odpowiedzi **A**. wymagało zrozumienia fragmentu dotyczącego problemów podczas rozmowy telefonicznej („when I rang them up one day, they didn't know what

I was saying and we had to text instead”). Część uczniów błędnie dobrała do wypowiedzi 2.4. odpowiedź D. Prawdopodobnie uczniowie wybrali tę odpowiedź, ponieważ skojarzyli fragment wypowiedzi dotyczący nauki nowych słów podczas posiłków z rodziną goszczącą z opanowaniem jakiejś umiejętności podczas pobytu na wymianie. Jednak nie zwrócili uwagi na padające pod koniec wypowiedzi zdanie „It’s a pity I didn’t share a room with somebody”. Fakt, że dziewczyna mieszkała sama w pokoju, wyklucza odpowiedź D. jako poprawną.

W obszarze rozumienia tekstów pisanych, w porównaniu do wymagań z poziomu podstawowego, oprócz zakładanej lepszej znajomości środków językowych, w podstawie programowej określono dwie umiejętności dodatkowe, które powinni opanować uczniowie na poziomie rozszerzonym, tj. określanie głównej myśli poszczególnych części tekstu (umiejętność sprawdzana w zadaniu 3.) oraz rozpoznawanie związków pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu (umiejętność sprawdzana w zadaniu 4.). Na podstawie porównania wyników uczniów, uzyskanych za rozwiązanie zadań 3. i 4., można stwierdzić, że dla gimnazjalistów, którzy przystąpili do egzaminu z języka angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego i francuskiego najtrudniejsze w obszarze rozumienia tekstów pisanych było zadanie sprawdzające umiejętność określenia głównej myśli poszczególnych części tekstu; natomiast dla uczniów rozwiązujących zadania z języka hiszpańskiego trudniejsze było zadanie sprawdzające umiejętność rozpoznawania związków pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu.

Przykład zadania – język niemiecki.

Zadanie 3.

Przeczytaj tekst. Do każdego akapitu (3.1.–3.3.) dopasuj właściwe pytanie (A–E). Wpisz odpowiednią literę obok numeru każdego akapitu.

Uwaga! Dwa pytania zostały podane dodatkowo i nie pasują do żadnego akapitu.

- A. Wie macht man das größte Emoticon?
- B. Welches Emoticon ist am populärsten?
- C. Wie verschickt man Emoticons am schnellsten?
- D. Wie viele Emoticons sind typisch für das größte Unglück?
- E. Woher kommt die Idee für die ersten Emoticons im Internet?

EMOTICONS UND REKORDE

3.1. E

Menschen, die schon früher japanische Zeichentrickfilme oder Comics gesehen haben, kennen diese populären Symbole gut. Japanische Graphiker haben in jedem Comic charakteristische Mienen auf die Gesichter der Menschen gezeichnet. Eine Miene war typisch fürs Lachen, eine andere fürs Weinen. Diese verschiedenen Mienen kamen zu den Zeichentrickfilmen und dann ins Netz.

3.2. B

Eine britische App-Firma hat erstmals mehr als eine Milliarde Emoticons analysiert. Man wollte wissen, welche Smileys die Menschen am meisten verschicken. Den ersten Platz hatte das Glücks-Smiley, das vor Freude weint. Menschen haben es am häufigsten in ihren Nachrichten gewählt. Die Analyse war eine große Überraschung, denn das alte Standard-Smiley hat nur Platz 10 bekommen.

3.3. A

Auf den Philippinen haben sich viele Emoticon-Fans getroffen. Der Treffpunkt war ein Stadion. 8018 Menschen haben zusammen ein Emoticon gebildet. Sie hatten gelbe oder schwarze Mützen und T-Shirts an. Und sie haben sich so aufgestellt, dass ein Emoticon entstanden ist. Noch nie haben so

viele Menschen ein Emoticon gebildet. Es war ein Weltrekord.

Najtrudniejsze było zadanie 3.2. Prawidłową odpowiedź **B.** wskazało 29% uczniów. Pytanie „*Welches Emoticon ist am populärsten?*” pasowało do akapitu opisującego badania nad najpopularniejszym obecnie emotikonem. Spośród nieprawidłowych odpowiedzi w tym zadaniu najbardziej atrakcyjna była dla uczniów odpowiedź D. „*Wie viele Emoticons sind typisch für das größte Unglück?*”. Być może uczniowie wybierali to pytanie ze względu na liczebniki, których ten akapit zawierał najwięcej: „*eine Milliarde*”, „*ersten Platz*” czy „*Platz 10*”. Uczniowie, którzy wskazali tę odpowiedź, mogli też sugerować się podobnymi wyrazami występującymi w tekście oraz pytaniu: „*Glücks-Smiley*” i „*eine große Überraschung*”. Część z nich mogła też udzielić błędnej odpowiedzi D. ze względu na występujący w tym akapicie czasownik „*weinen*”, który kojarzył im się ze słowem „*Unglück*” użytym w pytaniu.

Wyższe wyniki uzyskali gimnazjaliści za dobranie pytań do zadania 3.1. – tekstu dotyczącego pochodzenia emotikonów, oraz do zadania 3.3. – informacji dotyczącej utworzenia największego emotikonu na świecie. Poprawnie rozwiązało te zadania odpowiednio 36% oraz 40% uczniów.

W tej części arkusza sprawdzana była również umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji (zadanie 5.). Najwyższy wynik za rozwiązanie tego zadania uzyskali uczniowie, którzy przystąpili do egzaminu z języka francuskiego (średni wynik 87% pkt). Zadanie było najłatwiejsze w tym obszarze także dla gimnazjalistów, którzy przystąpili do egzaminu z języka rosyjskiego oraz niemieckiego (średni wynik odpowiednio 64% i 51% pkt).

Oprócz zadań zamkniętych, poprzez które sprawdzano umiejętność rozumienia ze słuchu oraz rozumienia tekstów pisanych, w arkuszach egzaminacyjnych na poziomie rozszerzonym występują zadania otwarte, służące sprawdzeniu umiejętności stosowania środków językowych oraz tworzenia wypowiedzi pisemnej.

Stosowanie środków językowych to umiejętność opanowana przez gimnazjalistów na najniższym poziomie. Większość uczniów nie potrafiła poprawnie uzupełnić tekstu w zadaniu 6. oraz zdań w zadaniu 7. W przypadku języka angielskiego najtrudniejsze było zadanie 7.5. – przetłumaczenie fragmentu pytania pośredniego (*czy lubisz*) oraz zadanie 6.4. – uzupełnienie tekstu przysłówkiem *simply* (odpowiednio 14% i 19% poprawnych odpowiedzi). W języku rosyjskim najniższy wynik zdający uzyskali za rozwiązanie zadania, które wymagało utworzenia formy stopnia wyższego przymiotnika „*интересный*” (zadanie 7.5. – 8% poprawnych odpowiedzi), natomiast w języku niemieckim najtrudniejsze dla gimnazjalistów było utworzenie stopnia wyższego przysłówka *viel* (zadanie 6.2. – 9% poprawnych odpowiedzi).

W ostatnim zadaniu w arkuszu uczniowie mieli napisać tekst o długości 50–100 słów na jeden z poniższych tematów:

– dla uczniów, którzy przystąpili do egzaminu z języka angielskiego i hiszpańskiego:

Zadanie 8.

Postanowiłeś(-aś) wziąć udział w telewizyjnym programie kulinarnym “Young Cooks” / «Jóvenes chefs de cocina». W e-mailu do kolegi/koleżanki ze Stanów Zjednoczonych / z Hiszpanii:

- wyjaśnij, dlaczego chcesz wziąć udział w tym programie
- napisz, w jaki sposób przygotowujesz się do udziału w programie
- opisz, jak zareagowali rodzice na Twoją decyzję o udziale w programie.

Podpisz się jako XYZ.

Rozwiń swoją wypowiedź w każdym z trzech podpunktów, pamiętając, że długość e-maila powinna wynosić od 50 do 100 słów. Oceniana jest umiejętność pełnego przekazania informacji, spójność, bogactwo językowe oraz poprawność językowa.

– dla uczniów, którzy przystąpili do egzaminu z języka rosyjskiego, francuskiego oraz włoskiego:

Zadanie 8.

Postanowiłeś(-aś) wziąć udział w konkursie kulinarnym «Талантливый повар» / « Jeune chef cuisinier » / „La buona cucina”. W e-mailu do kolegi/koleżanki z Rosji/Francji/Włoch:

- wyjaśnij, dlaczego chcesz wziąć udział w tym konkursie
- napisz, w jaki sposób przygotowujesz się do konkursu
- opisz, jak zareagowali rodzice na Twoją decyzję o udziale w konkursie.

Podpisz się jako XYZ.

Rozwiń swoją wypowiedź w każdym z trzech podpunktów, pamiętając, że długość e-maila powinna wynosić od 50 do 100 słów. Oceniana jest umiejętność pełnego przekazania informacji, spójność, bogactwo językowe oraz poprawność językowa.

– dla uczniów, którzy przystąpili do egzaminu z języka niemieckiego:

Zadanie 8.

W Twojej szkole odbędzie się Dzień Niemiecki. Wraz z kolegami i koleżankami postanowiliście przygotować na tę imprezę kilka niemieckich potraw. W e-mailu do kolegi/koleżanki z Niemiec:

- wyjaśnij, dlaczego postanowiliście zająć się właśnie przygotowaniem potraw
- napisz, w jaki sposób przygotowujecie się do tego zadania
- opisz, jak zareagowali Twoi rodzice na ten pomysł.

Podpisz się jako XYZ.

Rozwiń swoją wypowiedź w każdym z trzech podpunktów, pamiętając, że długość e-maila powinna wynosić od 50 do 100 słów. Oceniana jest umiejętność pełnego przekazania informacji, spójność, bogactwo językowe oraz poprawność językowa.

Tematyka kulinarna była elementem łączącym wypowiedzi pisemne we wszystkich językach. Za pomocą zadania sprawdzane było opanowanie przez uczniów kilku wymagań określonych w podstawie programowej w zakresie tworzenia wypowiedzi pisemnej. Zadania wymagały od uczniów wykazania się między innymi umiejętnością przekazywania informacji i wyjaśnień, umiejętnością opisywania czynności oraz umiejętnością przedstawiania opinii innych osób.

Uczniowie przystępujący do egzaminu z języka angielskiego, niemieckiego i rosyjskiego uzyskali niższe wyniki za rozwiązanie zadania niż gimnazjaliści przystępujący do egzaminu z języka francuskiego i hiszpańskiego. Średni wynik uzyskany przez uczniów w zakresie treści (53% pkt z języka

angielskiego, 33% z niemieckiego i 26% z rosyjskiego) może być podstawą do wnioskowania, że mają oni problem z komunikatywnym przekazywaniem informacji i rozwijaniem swoich wypowiedzi. Prace wielu gimnazjalistów charakteryzują się wąskim zakresem stosowanych środków językowych oraz dużą liczbą błędów, które często powodują zakłócenie komunikacji, co w konsekwencji ma swój negatywny wpływ na ocenę treści. Z analizy danych wynika, że w przypadku języka angielskiego oraz rosyjskiego uczniowie uzyskali najniższy wynik za to zadanie właśnie w kryterium poprawności językowej. W przypadku języka niemieckiego najmniej punktów otrzymali uczniowie zarówno w kryterium poprawności językowej, jak i kryterium treści. We wszystkich językach najwyższe wyniki gimnazjaliści uzyskali w kryterium spójności i logiki wypowiedzi.

Marcjanna Klessa
p.o. Dyrektora Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej
w Poznaniu